

saaledes, at Båndkraften ville kunne benyttes af 2 forskjellige Mænd ved Siden af hinanden.

Hvad de øvrige Dele af den her omhandlede Eiendom angaaer, vil det sees, at Udhusene for Dieblisset ere bortforpagtede paa 50 Aar fra 1844, og den Mand, der kjober dem, kommer altsaa først om en meget lang Tid, om 43 Aar, til at disponere over den Eiendom, hvori han skal sætte sine Penge, og under saadanne Omstændigheder synes det klart, at ingen Mand vil betale Noget eller ialfsald kun en høist ubetydelig Kjøbesum for en Eiendom, som han i en saa lang Arrække er aldeles berøvet Dispositionsret over.

Endeligen kommer den tredie Deel, Hovedbygningen paa Silkeborg, som staaer i Forbindelse med de øvrige, og som jeg væsentligt har taget med, fordi den er opført her under samme Kategorie, som de andre Eiendomme. Det er en Eiendom, som for Dieblisset giver, saaledes som det sees, en meget ringe Indtægt, der ikke engang er fuldkommen istand til at dække Udgifterne derved; man maa lægge Mærke til, at det ogsaa netop er en Eiendom, som under den Udvikling, der kan ventes paa Silkeborg i den nærmeste Fremtid, efter al Sandsynlighed vil stige ikke ubetydeligt i Værdi, naar Handel og Industrie udbrede sig noget mere. Det vil da ikke være usandsynligt, at der vil findes en Kjøber, som vil betale den med en langt høiere Pris end den, der kan tales om i dette Dieblis, og da Tabet ialtsald, ved at beholde den, ikke vil være synderlig stort, saa forekommer det mig ogsaa, at det paa Grund af de Omstændigheder, jeg har berørt med Hensyn til de andre dermed i Forbindelse staaende Eiendomme, dog kunde være at anbefale at lade Sagen staae noget hen. Man maa desuden lægge Mærke til, at efter § 3 i Lovudkastet skal Regjeringen være bemyndiget til at afhænde disse Eiendomme, „saasnart der kan indvindes en Kjøbesum, der staaer i et for Statskassen fordeeltigt Forhold til den rene Indtægt, der af Eiendommen, som Statseiendom, efter muligt nøiagtig Beregning, kan udbringes“. Da nu, som jeg har tilladt mig at udvikle, denne Indtægt for Dieblisset med Hensyn til den ene Eiendom er slet ingen og for de øvrige Dele af Eiendommen

høist ubetydelig, ville altsaa disse Eiendomme for Dieblisset kun kunne sælges for en høist ubetydelig Kjøbesum, hvorved man vilde afskæres al Afgang til at nyde godt af den Udvikling, hvortil der synes at aabne sig Udset. Derfor har jeg troet, at man for Dieblisset burde lade disse Eiendomme henstaae som Statens Eiendomme, som de nu ere.

Winther: Det er et saa roesværdigt Skridt, vor Regjering har gjort, idet den har forelagt os dette Lovforslag til Afhændelse af Statseiendomme, som kun give en ringe Indtægt, eller hvis Bestyrelse i ethvert Tilfælde koster Staten mange Penge, at det meget har forundret mig at see, at Noget her i Thinget kunde ønske at forhindre den fra at udføre et saa roesværdigt Forsæt.

De Vædringsforslag, som gaae ud herpaa, angaae Domainen Silkeborg, de ubetydelige Rester, som ere tilbage af denne Statseiendom.

Den ærede Rigsdagsmand, som har stillet disse Forslag, har allerede oplyst Thinget om, at Staten ikke har nogen Indtægt af disse Eiendomme; han sagde, at et Deel gav ingen Indtægt, men en anden Deel gav en ringe Indtægt. Jeg troer, naar man overvejer de Forhold, som staae i Forbindelse dermed, vil man komme til det Resultat, at de egentlig slet ingen Indtægt give. Den Hovedbygning, som skal give Indtægten, behøves for en Deel af den Forvalter, som er ved Godsset; naar dette Gods sælges, saa er der Haab om, at Forvalteren ikke mere behøves. Ved hans Afstedigelse spares der Udskilligt; naar han hører op at have Bolig i Hovedbygningen, vil jo naturligviis den Udgift, som vi maae stige det koster Staten at give ham denne Bolig, falde bort; men jeg troer dog, at Indtægten ved Bortleie vil blive høist ubetydelig alligevel; thi Bygningen er af en saadan Vægfærdighed, at uagtet den for ikke ret mange Aar siden har kostet en ikke ubetydelig Sum at reparere, er den dog nærværet at falde ned. Det er en Kjendsgjerning, at Murene bleve ødelagte, at Rønderne, som skulde aflede Vandet, ere af en saa slet Vægfærdighed, at de ikke kunne holde Vandet tilbage fra at indvirke skadeligt paa Murene. En sagkyndig Mand, som har seet Stedet, har erklæret, at under 400 Rbd. dieblis-